

|

61999J0141

Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio (kuudes jaosto) 14 päivänä joulukuuta 2000. - Algemene Maatschappij voor Investering en Dienstverlening NV (AMID) vastaan Belgische Staat. - Ennakkoratkaisupyyntö: Hof van Beroep Gent - Belgia. - Sijoittautumisvapaus - Verolainsäädäntö - Välittömät verot - Liiketoiminnan tappioiden vähentäminen - Aikaisempi verovuosi. - Asia C-141/99.

Oikeustapauskokoelma 2000 sivu I-11619

Tiivistelmä

Asianosaiset

Tuomion perustelut

Päätökset oikeudenkäyntikuluista

Päätöksen päätösosa

Avainsanat

Henkilöiden vapaa liikkuvuus Sijoittautumisvapaus Verolainsäädäntö Yhtiöverot Tappioiden vähentäminen Sellaista kansallista lainsäädäntöä ei voida hyväksyä, jossa rajoitetaan niiden yhtiöiden, joilla on kiinteä toimipaikka toisessa jäsenvaltiossa, oikeutta vähentää kyseisessä jäsenvaltiossa syntyneitä tappioita

(EY:n perustamissopimuksen 52 artikla (josta on muutettuna tullut EY 43 artikla))

Tiivistelmä

Perustamissopimuksen 52 artikla (josta on muutettuna tullut EY 43 artikla) on esteenä jäsenvaltion lainsäädännölle, jonka mukaan kansallisen oikeuden mukaan perustettu yhtiö, jolla on kotipaikka kyseisessä jäsenvaltiossa, voi yhtiöverotuksessa vähentää verovuoden voitosta edellisen vuoden tappion ainoastaan sillä edellytyksellä, että tätä tappiota ei ole voitu vähentää sen jossakin toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevassa kiinteässä toimipaikassa tuona samana aiempana vuonna saadusta voitosta, koska näin vähennykseksi kirjattua tappiota ei voida vähentää verotettavasta tulosta yhdessäkään kyseisistä jäsenvaltioista, kun taas siinä tapauksessa, että kyseisen yhtiön toimipaikat sijaitisivat yksinomaan siinä jäsenvaltiossa, jossa yhtiöllä on kotipaikkansa, tappio olisi vähennyskelpoinen.

Tällaisessa lainsäädännössä kansallisen oikeuden mukaan perustettujen yhtiöiden verotuskohtelu on erilainen sen mukaan, onko niillä toimipaikkoja ainoastaan kyseisen jäsenvaltion alueella vai myös toisessa jäsenvaltiossa.

(ks. 23 ja 33 kohta sekä tuomiolauselma)

Asianosaiset

Asiassa C-141/99,

jonka Hof van Beroep te Gent (Belgia) on saattanut EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan (josta on tullut EY 234 artikla) nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadaksesen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Algemene Maatschappij voor Investering en Dienstverlening NV (AMID)

vastaa

Belgian valtio

ennakkoratkaisun EY:n perustamissopimuksen 52 artiklan (josta on muutettuna tullut EY 43 artikla) tulkinnasta,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

(kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. Gulmann (esittelevä tuomari) sekä tuomarit V. Skouris ja J.-P. Puissochet,

julkisasiamies: S. Alber,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies H. A. Rühl,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Algemene Maatschappij voor Investering en Dienstverlening NV (AMID), edustajanaan asianajaja F. Marck, Antwerpen,

- Belgian hallitus, asiamiehenään ulkoasiain-, ulkomaankauppa- ja kehitysyhteistyöministeriön oikeudellisen osaston ylijohtaja P. Rietjens,

- Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellisen yksikön virkamiehet H. Michard ja H. Speyart,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Belgian hallituksen, asiamiehenään asianajaja B. van de Walle de Ghelcke, Bryssel, ja komission, asiamiehenään H. Speyart, 13.4.2000 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 8.6.2000 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

Tuomion perustelut

1 Hof van Beroep te Gent on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 13.4.1999 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 21.4.1999, EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan (josta on tullut EY 234 artikla) nojalla ennakkoratkaisukysymyksen EY:n perustamissopimuksen 52 artiklan (josta on muutettuna tullut EY 43 artikla) tulkinnasta.

2 Tämä kysymys on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Algemene Maatschappij voor Investing en Dienstverlening NV (jäljempänä AMID) ja Belgian valtio ja joka koskee sitä, että viimeksi mainittu ei ole myöntänyt AMIDille oikeutta vähentää sen belgialaisen toimipaikan aikaisemman verovuoden tappiota saman toimipaikan myöhemmän verovuoden voitosta sillä perusteella, että tämä tappio olisi pitänyt vähentää sen luxemburgilaisen toimipaikan aikaisemman verovuoden voitosta.

Asiaa koskevat kansalliset oikeussäännöt

3 Belgian tuloverolain 114 §:ssä, sellaisena kuin se on yhteensovitettu tuloveroja koskevien lainsäännösten yhteensovittamisesta 26.2.1964 annetulla kuninkaan päätöksellä (Belgisch Staatsblad 10.4.1964, s. 3809; jäljempänä vuoden 1964 CIR), säädetään, että verovuoden voitosta vähennetään viiden edellisen verovuoden aikana syntyneet tappiot.

4 Vuoden 1964 CIR:n täytäntöönpanosta 4.3.1965 annetun kuninkaan päätöksen (Belgisch Staatsblad 30.4.1965, s. 4722; jäljempänä vuoden 1964 CIR:n täytäntöönpanopäätös) 66 §:ssä säädetään seuraavaa:

"Edellä 65 §:n mukaisesti määritettyjen voittojen yhteismäärä eritellään tarvittaessa niiden alkuperän mukaan seuraavasti:

1. Belgiassa saatu voitto;
2. ulkomailla saatu voitto, jonka osalta veroa on alennettu; jäljempänä alennetulla verokannalla verotettava voitto;
3. ulkomailla saatu voitto, joka on vapautettu verosta kaksinkertaisen verotuksen estämiseksi tehdyillä sopimuksilla; jäljempänä sopimuksella verosta vapautettu voitto.

Ennen tätä erittelyä yhdessä tai useammassa yhtiön Belgiassa tai ulkomailla sijaitsevassa toimipaikassa verovuonna mahdollisesti syntyneet tappiot vähennetään muissa toimipaikoissa saatujen voittojen yhteismäärästä seuraavassa järjestyksessä:

a) sellaisessa maassa syntyneet tappiot, jossa voitot on vapautettu verosta sopimuksella: ne vähennetään ensin sopimuksella verosta vapautetusta voitosta ja jos se ei riitä, sitten alennetulla verokannalla verotettavasta voitosta ja lopuksi Belgiassa syntyneestä voitosta

b) sellaisessa maassa syntyneet tappiot, jossa voittoja verotetaan alennetulla verokannalla: ne vähennetään ensin alennetulla verokannalla verotettavasta voitosta ja jos se ei riitä, sitten sopimuksella verosta vapautetusta voitosta ja lopuksi Belgiassa syntyneestä voitosta

c) Belgiassa syntyneet tappiot: ne vähennetään ensin Belgiassa syntyneestä voitosta ja jos se ei riitä, sitten alennetulla verokannalla verotettavasta voitosta ja lopuksi sopimuksella verosta

vapautetusta voitosta."

5 Vuoden 1964 CIR:n täytäntöönpanopäätöksen 69 §:n mukaan vuoden 1964 CIR:n 114 §:ssä tarkoitetut aikaisemmat liiketoiminnan tappiot vähennetään sikäli kuin niitä ei ole voitu vähentää aikaisemmin tai sopimuksella verosta vapautetut voitot eivät ole aikaisemmin kattaneet niitä.

6 Belgian kuningaskunta on tehnyt kaikkien muiden jäsenvaltioiden kanssa kahdenvälisen sopimuksen kaksinkertaisen verotuksen estämiseksi. Kaikki nämä sopimukset on laadittu Taloudellisen kehityksen ja yhteistyön järjestön vahvistaman mallisopimuksen mukaisesti. Belgian kuningaskunnan ja Luxemburgin suurherttuakunnan välinen sopimus kaksinkertaisen verotuksen estämiseksi (jäljempänä sopimus) on tehty 17.9.1970.

7 Sopimuksen 7 artiklan mukaan "sopimusvaltion yrityksen voitosta kannetaan veroa ainoastaan tässä valtiossa, jollei yritys harjoita toimintaansa toisessa sopimusvaltiossa siellä sijaitsevan kiinteän toimipaikan välityksellä. Jos yritys harjoittaa toimintaansa tällä tavoin, yrityksen voitosta kannetaan veroa toisessa valtiossa, mutta ainoastaan siltä osin kuin se kohdistuu kyseiseen kiinteään toimipaikkaan." Sopimuksen 5 artiklan 2 kohdan 3 alakohdan mukaan ilmaisulla "kiinteä toimipaikka" tarkoitetaan muun muassa sivuliikettä tai tytäryhtiötä.

8 Sopimuksen 23 artiklan 2 kohdan 1 alakohdan mukaan Luxemburgista saadut tulot, joita verotetaan tässä valtiossa sopimuksen nojalla, on vapautettu verosta Belgiassa.

Pääasian oikeudenkäynti

9 AMID on Belgian oikeuden mukaan perustettu osakeyhtiö, jonka kotipaikka ja verotuksellinen kotipaikka ovat Belgiassa. Lisäksi tällä yhtiöllä on kiinteä toimipaikka Luxemburgin suurherttuakunnassa. Sopimuksen nojalla AMIDin Luxemburgin kiinteästä toimipaikastaan saamat tulot on vapautettu verosta Belgiassa.

10 Verovuonna 1981 AMID kirjasi Belgiassa 2 126 926 Belgian frangin (BEF) suuruisen tappion, kun taas sen luxemburgilainen tytäryhtiö tuotti samana verovuonna voittoa 3 541 118 Luxemburgin frangia (LUF).

11 Koska Belgiassa syntynyttä tappiota ei ollut Luxemburgin yhtiöverotuksessa mahdollista kompensoida Luxemburgissa saadun voiton kanssa, AMID vähensi Belgiassa verovuodelta 1982 tekemässään yhtiöveroilmoituksessa Belgiassa vuonna 1981 syntyneen tappionsa Belgiassa vuonna 1982 saamastaan voitosta.

12 Belgian välittömiä veroja käsittelevä verovirasto hylkäsi tämän vähennyksen veronoikaisupäätöksellään sillä perusteella, että esillä olevassa tapauksessa vuonna 1981 Belgiassa syntynyt tappio olisi pitänyt vuoden 1964 CIR:n täytäntöönpanopäätöksen 66 §:n toisen momentin c kohdan mukaisesti vähentää samana vuonna Luxemburgissa kirjatusta voitosta, minkä vuoksi sitä ei voitu vuoden 1964 CIR:n täytäntöönpanopäätöksen 69 §:n perusteella vähentää vuonna 1982 Belgiassa saadusta voitosta.

13 AMID teki 8.3.1985 oikaisuvaatimuksen 8.10.1984 päiväystä verotuspäätöksestä, joka oli tehty veronoikaisun perusteella. Välittömistä veroista vastaava aluejohtaja hylkäsi tämän oikaisuvaatimuksen 11.7.1990, minkä jälkeen AMID valitti hylkäyspäätöksestä Hof van Beroep te Gentiin.

14 AMID väitti kyseisessä tuomioistuimessa, että sen osalta sovelletut säännökset eivät soveltuneet yhteen sopimuksen kanssa ja että ne asettivat EY:n perustamissopimuksen vastaisesti ne yhtiöt, joilla oli sivuliikkeitä ulkomailla, epäedullisempaan asemaan kuin yhtiöt, joilla oli sivuliikkeitä vain Belgiassa.

15 Hof van Beroep te Gent katsoi, että pääasiassa kyseessä oleva verotuspäätös oli sopimuksen mukainen. Se totesi kuitenkin, että AMIDille oli määrätty yhtiöveroa sekä Belgiassa että sen Luxemburgissa sijaitsevassa kiinteässä toimipaikassa toteutuneista voitoista ilman, että se olisi voinut missään vaiheessa vähentää verotettavasta voitosta vuonna 1981 Belgiassa syntyneitä tappiota. Jos AMIDilla ei olisi ollut sivuliikettä Luxemburgissa vaan Belgiassa, sen vuonna 1981 Belgiassa kärsimä tappio olisi voitu vähentää sen verotettavasta tulosta. Belgialainen tuomioistuin katsoi aiheelliseksi pohtia, rajoittiko Belgian verolainsäädäntö tällä tavoin EY:n perustamissopimuksessa taattua sijoittautumisvapautta.

16 Tämän vuoksi Hof van Beroep te Gent päätti lykätä asian käsittelyä, kunnes yhteisöjen tuomioistuin antaisi vastauksen seuraavaan ennakkoratkaisukysymykseen:

"Onko jäsenvaltion lainsäädäntö, jonka mukaan yhtiöverotusta toimitettaessa tämän jäsenvaltion oikeuden mukaan perustetun yhtiön aiempaan verovuonna tässä jäsenvaltiossa syntynyt tappio voidaan vähentää tämän yhtiön myöhempänä verovuonna saamasta voitosta vain siltä osin kuin tätä tappiota ei voida vähentää kyseisen yhtiön toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevan kiinteän toimipaikan tämän aiemman verovuoden voitosta, mistä seuraa, ettei näin vähennykseksi kirjattua tappiota voida vähentää tämän yhtiön verotettavasta tulosta tässä jäsenvaltiossa eikä missään muussakaan jäsenvaltiossa yhtiöverotusta toimitettaessa, kun taas siinä tapauksessa, että kiinteä toimipaikka olisi samassa jäsenvaltiossa kuin itse yhtiö, kyseinen tappio voitaisiin vähentää kyseisen yhtiön verotettavasta tulosta, ristiriidassa Euroopan yhteisön perustamisesta 25.3.1957 tehdyn sopimuksen 52 artiklan kanssa?"

Ennakkoratkaisukysymys

17 Kansallinen tuomioistuin pyrkii tällä kysymyksellään selvittämään ennen kaikkea, onko perustamissopimuksen 52 artikla esteenä jäsenvaltion lainsäädännölle, jonka mukaan kansallisen oikeuden mukaan perustettu yhtiö, jolla on kotipaikka kyseisessä jäsenvaltiossa, voi yhtiöverotuksessa vähentää verovuoden voitosta edellisen vuoden tappion ainoastaan sillä edellytyksellä, että tätä tappiota ei ole voitu vähentää sen jossakin toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevassa kiinteässä toimipaikassa tuona samana aiempaan vuonna saadusta voitosta, koska näin vähennykseksi kirjattua tappiota ei voida vähentää verotettavasta tulosta yhdessäkään kyseisistä jäsenvaltioista, kun taas siinä tapauksessa, että kyseisen yhtiön toimipaikat sijaitsivat yksinomaan siinä jäsenvaltiossa, jossa yhtiöllä on kotipaikkansa, tappio olisi vähennyskelpoinen.

18 Komissio on huomautuksissaan epäillyt pääasiassa sovellettujen belgialaisten säännösten yhteensopivuutta sopimuksen kanssa. Tähän ei kuitenkaan tarvitse ottaa kantaa, koska kansallinen tuomioistuin ei ole esittänyt tältä osin yhtäkään kysymystä (ks. mm. asia C-435/97, WWF ym., tuomio 16.9.1999, Kok. 1999, s. I-5613, 29 kohta) ja koska yhteisöjen tuomioistuin ei ole toimivaltainen tulkitsemaan perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla muita kuin yhteisön oikeuden säännöksiä (ks. mm. asia C-162/98, Hartmann, määräys 12.11.1998, Kok. 1998, s. I-7083, 8, 9, 11 ja 12 kohta).

19 Tämän jälkeen on paikallaan palauttaa mieleen, että vaikka välitön verotus kuuluu jäsenvaltioiden toimivaltaan, niiden on kuitenkin käytettävä tätä toimivaltaansa yhteisön oikeutta noudattaen (ks. mm. asia C-279/93, Schumacker, tuomio 14.2.1995, Kok. 1995, s. I-225, 21 kohta; asia C-264/96, ICI, tuomio 16.7.1998, Kok. 1998, s. I-4695, 19 kohta ja asia C-35/98, Verkooijen, tuomio 6.6.2000, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa, 32 kohta).

20 Oikeuskäytännössä on myös vakiintuneesti katsottu, että sijoittautumisvapaus, joka perustamissopimuksen 52 artiklassa tunnustetaan jäsenvaltioiden kansalaisille ja joka sisältää oikeuden ryhtyä toimimaan itsenäisenä ammatinharjoittajana samoin edellytyksin kuin sijoittautumisvaltion lainsäädännössä on määritelty sen omille kansalaisille, sisältää EY:n perustamissopimuksen 58 artiklan (josta on tullut EY 48 artikla) mukaisesti niiden jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti perustettujen yhtiöiden, joiden sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka on yhteisön alueella, oikeuden harjoittaa toimintaansa kyseisessä jäsenvaltiossa sivuliikkeen tai kauppaedustajan liikkeen välityksellä. Yhtiöiden osalta on tässä yhteydessä todettava, että niiden kotipaikkaa, niin kuin se on edellä määritelty, tarvitaan määrittelemään se yhteys, joka liittyy ne tietyn valtion oikeusjärjestykseen samalla tavalla kuin kansalaisuus on osoituksena luonnollisten henkilöiden yhteydestä valtioon (ks. mm. asia 270/83, komissio v. Ranska, tuomio 28.1.1986, Kok. 1986, s. 273, 18 kohta; asia C-330/91, Commerzbank, tuomio 13.7.1993, Kok. 1993, s. I-4017, 13 kohta ja em. asia ICI, tuomion 20 kohta).

21 On vielä täsmennettävä, että vaikka sijoittautumisvapautta koskevien määräysten tarkoituksena niiden sanamuodon mukaan on varmistaa, että toiseen jäsenvaltioon sijoittuvia henkilöitä kohdellaan tässä valtiossa samoin kuin tämän valtion omia kansalaisia, niiden vastaista on myös se, että jäsenvaltio, josta yhtiö on peräisin, estää omaa kansalaista tai oman lainsäädäntönsä mukaisesti perustettua, perustamissopimuksen 58 artiklassa tarkoitettua yhtiötä sijoittautumasta toiseen jäsenvaltioon (ks. mm. asia 81/87, Daily Mail and General Trust, tuomio 27.9.1988, Kok. 1988, s. 5483, 16 kohta ja asia C-200/98, X ja Y, tuomio 18.11.1999, Kok. 1999, s. I-8261, 26 kohta).

22 Yhtiöiden verotettavan tulon laskemisesta on todettava, että pääasiassa kyseessä olevan jäsenvaltion lainsäädäntö rajoittaa kansallisen oikeuden mukaan perustettujen yhtiöiden, joilla on tässä maassa kotipaikkansa ja jotka ovat käyttäneet sijoittautumisvapauttaan perustaakseen sivuliikkeitä toisiin jäsenvaltioihin, mahdollisuutta siirtää alkuperäisessä jäsenvaltiossa aikaisempaan verovuonna syntyneitä tappioita, kun nämä yhtiöt ovat saman verovuoden aikana tuottaneet voittoa toisessa jäsenvaltiossa kiinteän toimipaikan välityksellä, vaikka näiden samojen tappioiden tasaus olisi mahdollista, jos kyseisten yhtiöiden toimipaikat sijaitsisivat yksinomaan alkuperäisessä jäsenvaltiossa.

23 Kyseisen jäsenvaltion lainsäädännössä, jonka mukaan kotimaiset tappiot voidaan vähentää sopimuksella verosta vapautetuista voitoista, kansallisen oikeuden mukaan perustettujen yhtiöiden verotuskohtelu on siis erilainen sen mukaan, onko niillä toimipaikkoja ainoastaan kyseisen jäsenvaltion alueella vai myös toisessa jäsenvaltiossa. Kun tällaisilla yhtiöillä on kiinteä toimipaikka muussa kuin alkuperäisessä jäsenvaltiossa ja kun nämä kaksi valtiota ovat tehneet sopimuksen kaksinkertaisen verotuksen estämiseksi, kyseisten yhtiöiden verotuskohtelu saattaa olla, kuten Belgian hallitus itsekin myöntää, epäedullisempi kuin siinä tapauksessa, että niiden kaikki toimipaikat sijaitsisivat alkuperäisessä jäsenvaltiossa.

24 Belgian hallituksen mukaan pääasiassa kyseessä oleva lainsäädäntö ei merkitse perustamissopimuksen 52 artiklan vastaista rajoitusta. Tätä lainsäädäntöä pitäisi sen mukaan arvioida kokonaisuudessaan. Kyseinen hallitus toteaa, että vaikka kansallisen tuomioistuimen arvioitavaksi saatettu erityinen tilanne merkitseekin AMIDin epäedullista kohtelua, pitää myös paikkansa, että vaikka tämä sama yritys tuottaisi voittoa Belgiassa ja sen Luxemburgissa sijaitseva toimipaikka tuottaisi tappiota, yrityksen veron peruste Belgiassa pienenesi. Tämä tappio voitaisiin

lisäksi vähentää Luxemburgissa siellä myöhemmin saadusta voitosta. Tässä tilanteessa kyseisen yrityksen tilanne olisi parempi kuin niiden yritysten, joilla ei ole toimipaikkaa ulkomailla. Sen monimutkaisen oikeustilan selventämiseksi, joka aiheutuu verolainsäädännön kannalta lukuisista mahdollisista yritysten tilanteista, vuoden 1964 CIR:n täytäntöönpanopäätöksen 66 §:llä on otettu käyttöön tehokas tappiontasausjärjestelmä, vaikka tietyissä tapauksissa se saattaa olla epäedullinen ja toisissa edullinen belgialaiselle yhtiölle, jonka yksi tai useampi toimipaikka sijaitsee toisessa jäsenvaltiossa. Todellisuudessa tämä järjestelmä ei vaikuta yritysten päätökseen perustaa toimipaikka ulkomaille. Kun otetaan huomioon, että silloin kun yritys päättää perustaa kiinteän toimipaikan toisessa jäsenvaltiossa, se ei tiedä, tuottaako se jatkuvasti tappiota vai voittoa, eikä se varmastikaan tiedä, syntyvätkö tappiot uuden kiinteän toimipaikan toiminnasta vai päätoimipaikassa, kyseinen järjestelmä ei merkitse perustamissopimuksen vastaista rajoitusta.

25 Belgian hallitus väittää vielä, että esillä olevassa asiassa belgialaiset yhtiöt, joilla on kiinteä toimipaikka ulkomailla, eivät ole samassa tilanteessa kuin koko toimintansa Belgiaan keskittäneet yhtiöt. Viimeksi mainittujen kaikki tulot lasketaan yhteen, ja niitä verotetaan Belgiassa sovellettavan verokannan perusteella. Belgialaisia yhtiöitä, joilla on toimipaikkoja ulkomailla, verotetaan näiden viimeksi mainittujen toimipaikkojen tulosta sen jäsenvaltion verolainsäädännön mukaisesti, jossa nämä toimipaikat sijaitsevat, jollei kaksinkertaisen verotuksen estämiseksi tehdyistä sopimuksista muuta johdu. Belgian hallitus väittää, että verotuskohtelun kannalta molempiin ryhmiin kuuluvat yhtiöt ovat aina eri tilanteessa, minkä vuoksi eri lopputuloksiin johtavan järjestelmän soveltaminen ei välttämättä merkitse syrjintää.

26 Näitä väitteitä ei voida hyväksyä.

27 Vaikka oletettaisiin, että Belgian verojärjestelmä olisi useimmiten edullinen yhtiöille, joilla on toimipaikkoja ulkomailla, se ei estä sitä, että silloin kun tämä järjestelmä osoittautuu kyseisille yhtiöille epäedulliseksi, se johtaa epätasa-arvoiseen kohteluun niihin yhtiöihin nähden, joilla ei ole toimipaikkoja Belgian ulkopuolella, ja merkitsee näin ollen perustamissopimuksen 52 artiklassa taatun sijoittautumisvapauden rajoitusta (ks. vastaavasti em. asia komissio v. Ranska, tuomion 21 kohta).

28 On todettava, että niiden belgialaisten yhtiöiden, joilla on kiinteä toimipaikka ulkomailla, ja niiden, joilla sitä ei ole, väliset erot, joita Belgian hallitus on väitteessään korostanut, eivät mitenkään selitä, miksi ensiksi mainittuja ei voida kohdella tappioiden vähennysten kannalta samalla tavoin kuin jälkimmäisiä.

29 Belgialainen yhtiö, jolla ei ole toimipaikkaa Belgian ulkopuolella ja joka tuottaa tappiota tietyinä verovuonna, on verotuksellisesti vastaavassa asemassa kuin belgialainen yhtiö, jolla on toimipaikka Luxemburgissa ja joka tuottaa tappiota Belgiassa ja voittoa Luxemburgissa tämän saman verovuoden aikana.

30 Koska objektiivisesti erilaista tilannetta ei ole näytetty toteen, tappioiden vähennysten kannalta erilaista kohtelua yhtiöiden verotettavaa tuloa laskettaessa ei voida hyväksyä.

31 Tämä erilainen kohtelu, jota ei voida pitää perusteltuna, on EY:n perustamissopimuksen sijoittautumisvapautta koskevien määräysten vastainen.

32 Tältä osin on todettava, että Belgian hallitus ei ole pyrkinyt perustelemaan muilla kuin tämän tuomion 25 kohdassa esitetyillä perusteilla tätä erilaista kohtelua perustamissopimuksen sijoittautumisvapautta koskevien määräysten kannalta.

33 Edellä esitetyn perusteella kysymykseen on vastattava, että perustamissopimuksen 52 artikla on esteenä jäsenvaltion lainsäädännölle, jonka mukaan kansallisen oikeuden mukaan perustettu yhtiö, jolla on kotipaikka kyseisessä jäsenvaltiossa, voi yhtiöverotuksessa vähentää verovuoden voitosta edellisen vuoden tappion ainoastaan sillä edellytyksellä, että tätä tappiota ei ole voitu

vähentää sen jossakin toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevassa kiinteässä toimipaikassa tuona samana aiempänä vuonna saadusta voitosta, koska näin vähennykseksi kirjattua tappiota ei voida vähentää verotettavasta tulosta yhdessäkään kyseisistä jäsenvaltioista, kun taas siinä tapauksessa, että kyseisen yhtiön toimipaikat sijaitsisivat yksinomaan siinä jäsenvaltiossa, jossa yhtiöllä on kotipaikkansa, tappio olisi vähennyskelpoinen.

Päätökset oikeudenkäyntikuluista

Oikeudenkäyntikulut

34 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Belgian hallitukselle ja komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Päätöksen päätösosa

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

(kuudes jaosto)

on ratkaissut Hof van Beroep te Gentin 13.4.1999 tekemällään päätöksellä esittämän kysymyksen seuraavasti:

EY:n perustamissopimuksen 52 artikla (josta on muutettuna tullut EY 43 artikla) on esteenä jäsenvaltion lainsäädännölle, jonka mukaan kansallisen oikeuden mukaan perustettu yhtiö, jolla on kotipaikka kyseisessä jäsenvaltiossa, voi yhtiöverotuksessa vähentää verovuoden voitosta edellisen vuoden tappion ainoastaan sillä edellytyksellä, että tätä tappiota ei ole voitu vähentää sen jossakin toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevassa kiinteässä toimipaikassa tuona samana aiempänä vuonna saadusta voitosta, koska näin vähennykseksi kirjattua tappiota ei voida vähentää verotettavasta tulosta yhdessäkään kyseisistä jäsenvaltioista, kun taas siinä tapauksessa, että kyseisen yhtiön toimipaikat sijaitsisivat yksinomaan siinä jäsenvaltiossa, jossa yhtiöllä on kotipaikkansa, tappio olisi vähennyskelpoinen.